

GENERÁLNA PROKURATÚRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
netrestný odbor
Štúrova 2, 812 85 Bratislava

VI/1 Gd 73/15/1000 - 5

Bratislava 24. marca 2015

Slovenská asociácia fotovoltického priemyslu (SAPI)

Bajkalská 5/B
831 04 Bratislava

Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky bol 29. januára 2015 osobne podaný Váš podnet na preskúmanie zákonnosti postupu regionálnych distribučných spoločností, a to Západoslovenská distribučná, a.s., Stredoslovenská energetika - Distribúcia, a.s. a Východoslovenská distribučná, a.s., vo veci neposkytnutia podpory podľa zákona č. 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Za porušovateľa zákona považujete regionálne distribučné spoločnosti najmä preto, lebo ako prevádzkovatelia regionálnych distribučných sústav príslušným výrobcom elektriny písomne oznámili, že je zo zákona vylúčená možnosť zaradiť nimi prevádzkované zariadenia na výrobu elektriny do systému podpory v roku 2015, a teda vyrobená elektrina sa bude považovať za elektrinu, na ktorú nie je možné uplatniť si právo na podporu podľa § 3 ods. 1 písm. b) a c) zákona č. 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Ste toho názoru, že regionálne distribučné spoločnosti nemajú zákonné zmocnenie na odopieranie podpory.

Konkrétny postup regionálnej distribučnej spoločnosti, pri ktorom došlo k odopretiu podpory ste neuviedli. Na Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky sa podnetmi v týchto veciach obrátili výrobcovia elektriny.

Pre ďalšie konanie o Vašom podnete je nevyhnutné ustáliť, či preskúmanie zákonnosti postupu ktorejkoľvek regionálnej distribučnej spoločnosti v takejto veci patrí do pôsobnosti prokurátora pri vykonávaní dozoru nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy, ktorej rozsah ustanovuje zákon č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov.

Prokuratúra ako štátny orgán môže konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

Zásada viazanosti právom znamená, že prokurátori môžu konať len na základe zákona a v jeho medziach.

Rozsah pôsobnosti prokurátora pri výkone dozoru nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy vymedzuje § 20 a § 21 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov.

Podľa § 20 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy v rozsahu ustanovenom týmto zákonom.

Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia orgánmi verejnej správy sa na účely tohto zákona rozumejú

- a) orgány štátnej správy,*
- b) orgány územnej samosprávy,*
- c) štátne orgány a iné právnické osoby, ktoré osobitný zákon splnomocňuje na vydanie všeobecne záväzného právneho predpisu,*
- d) právnické osoby, ktorým osobitný zákon zveril rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy; dozor nad činnosťou orgánov záujmovej samosprávy prokurátor nevykonáva, ak osobitný zákon neustanovuje inak.*

Podľa § 21 ods. 1 písm. a/ zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy preskúmaním zákonnosti

- 1. všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných orgánmi verejnej správy,*
- 2. smerníc, uznesení, úprav, opatrení a iných právnych aktov vydaných na zabezpečenie plnenia úloh v oblasti verejnej správy (ďalej len „opatrenie“),*
- 3. rozhodnutí vydaných v jednotlivých veciach v oblasti verejnej správy (ďalej len "rozhodnutie"),*
- 4. postupu orgánov verejnej správy pri vydávaní opatrení a rozhodnutí.*

Teda k tomu, aby mohol prokurátor realizovať svoju pôsobnosť, musia byť súčasne splnené dve podmienky, a to, že sa jedná o postup a rozhodnutie v oblasti verejnej správy (vecná podmienka) a že takýto postup alebo rozhodnutie realizuje orgán verejnej správy, ktorého za takýto definuje § 20 ods. 2 zákona o prokuratúre (subjektívna podmienka).

Regionálna distribučná spoločnosť ako akciová spoločnosť je obchodnou spoločnosťou, a teda je právnickou osobou založenou za účelom podnikania.

Právnická osoba, ktorá nie je orgánom štátnej správy, orgánom územnej samosprávy alebo štátnym orgánom či právnickou osobou, ktoré osobitný zákon splnomocňuje na vydanie všeobecne záväzného právneho predpisu, je orgánom verejnej správy iba pokiaľ jej zákon zveril rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Podstatné je to, či právnická osoba pri svojej konkrétnej činnosti disponuje zákonom zverenou

právomocou rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Záver možno vyvodiť iba z povahy právnej úpravy postupu pri poskytovaní (i neposkytnutí) podpory podľa zákona č. 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podľa § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov výrobcu elektriny, ktorý splňa podmienky na získanie podpory podľa § 3 (ďalej len "výrobca elektriny s právom na podporu"), má právo na odber elektriny podľa § 3 ods. 1 písm. b) vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie alebo vysoko účinnou kombinovanou výrobou, ktorú dodal za kalendárny mesiac alebo v prípade malého zdroja za kalendárny rok, prevádzkovateľovi regionálnej distribučnej sústavy alebo subjektom povereným prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy, na základe zmluvy o dodávke elektriny,

Podľa § 5 ods. 6 písm. a) zákona č. 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov prevádzkovateľ regionálnej distribučnej sústavy je povinný uzatvoriť s výrobcou elektriny s právom na podporu písomnú zmluvu o dodávke elektriny na krytie strát vo svojej distribučnej sústave, ak o jej uzatvorenie takýto výrobca elektriny požiadal; súčasťou tejto zmluvy je aj prevzatie zodpovednosti za odchýlku výrobcu elektriny s právom podpory podľa § 3 ods. 5.

Z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že poskytovanie podpory sa uskutočňuje uzatvorením obchodných zmlúv medzi prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy a výrobcou elektriny. Ustanovenie § 4 ods. 3 zákona č. 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov nepredpokladá žiadne rozhodovanie zo strany prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy, v rámci ktorého by priznal alebo nepriznal podporu pre výrobcu elektriny. Právo na podporu nie je predmetom zákonom upraveného procesu vedeného prevádzkovateľom regionálnej distribučnej sústavy ani žiadneho iného administratívneho rozhodovania, ktoré by boli zavŕšené vydaním vrchnostenského rozhodnutia. Toto právo zaniká na jeden kalendárny rok automaticky priamo zo zákona, pričom rozhodujúca je skutočnosť, či došlo k nesplneniu povinností.

Regionálna distribučná spoločnosť nemá zákonom stanovenú výkonnú právomoc rozhodovať o poskytnutí či neposkytnutí podpory podľa zákona č. 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Oznámenie regionálnej distribučnej spoločnosti ako prevádzkovateľa regionálnej distribučnej sústavy o tom, že je zo zákona vylúčená možnosť zaradiť zaradenie na výrobu elektriny do systému podpory v roku 2015, a teda vyrobená elektrina sa bude považovať za elektrinu, na ktorú nie je možné uplatniť si právo na podporu, nemožno preto považovať za výsledok rozhodovacej činnosti v oblasti verejnej správy. Takéto oznámenie je prejavom vôle jedného z účastníkov v rámci

rokovania o uzavretí zmluvy, v ktorom iného účastníka informuje, že nie sú splnené zákonné podmienky pre uzavretie zákonom predpokladanej zmluvy.

Je namieste poukázať na ust. § 7 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

Vo všeobecnosti možno povedať, že v prípade zákonom predpokladanej zmluvy, ak jeden z účastníkov odopiera uzavrieť zmluvu a iný účastník sa domnieva, že ide o bezdôvodné odopretie, možno návrhom na súd uplatniť, aby sa rozhodlo o splnení povinnosti, ktorá vyplýva zo zákona a dosiahnuť i nahradenie vyhlásenia vôle (§ 80 písm. b) a § 161 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Z uvedených skutočností vidno, že zákon regionálnej distribučnej spoločnosti pri poskytovaní (i neposkytnutí) podpory podľa zákona č. 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov nezveril ako právnickej osobe rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Regionálna distribučná spoločnosť nepostupuje pri tejto činnosti ako orgán verejnej správy, a teda na účely zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov ju nemožno v tejto veci považovať za orgán verejnej správy. Poskytovanie podpory uzavieraním obchodných zmlúv medzi podnikateľskými subjektmi sa neuskutočňuje v oblasti verejnej správy.

Z týchto dôvodov zákonom vymedzená pôsobnosť prokuratúry neumožňuje preskúmať zákonnosť postupu regionálnej distribučnej spoločnosti pri poskytovaní podpory podľa zákona č. 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Na konanie prokuratúry o Vašom podnete vo vzťahu k regionálnym distribučným spoločnostiam v tejto veci nie sú splnené zákonné podmienky.

Za porušovateľa zákona považujete tiež Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, ktorý je orgánom štátnej správy pre oblasť regulácie sieťových odvetví s celoslovenskou pôsobnosťou. Tvrdíte, že hoci bol Úrad pre reguláciu sieťových odvetví na osobnom rokovaní 20. januára 2015 upovedomený o porušovaní zákona č. 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vo veci nekoná.

Vo svojom podnete ste neuviedli konkrétny prípad nečinnosti úradu. Na vyžiadanie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky Úrad pre reguláciu sieťových odvetví rovnako všeobecne oznámil, že preveruje množstvo podaní výrobcov elektriny, ktorí si podľa § 4 ods. 3 zákona č. 309/2009 Z.z. o podpore

obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov nemôžu uplatniť právo na podporu v roku 2015.

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví Vaše tvrdenie o nečinnosti odmietol a konštatuje, že dôvodné podania výrobcov elektriny znamenali ich zaradenie do systému podpory. Treba opätovne prízvukovať, že právo na podporu nie je predmetom zákonom upraveného administratívneho rozhodovania, ktorý by bol zavŕšený vydaním vrchnostenského rozhodnutia. So zreteľom na všeobecnosť Vášho podnetu, neboli zistené zákonné podmienky na vykonanie opatrenia voči Úradu pre reguláciu sieťových odvetví.

Napokon Váš podnet bol v časti, v ktorej požadujete podať návrh na začatie konania o súlade ust. § 4 ods. 3 zákona č. 382/2013 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 309/2009 Z.z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 391/2012 Z.z. s Ústavou Slovenskej republiky odovzdaný na ďalšie konanie odboru legislatívy a ústavného práva Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky.

Týmto upovedomením je Váš podnet v častiach týkajúcich sa postupu regionálnych distribučných spoločností a nečinnosti Úradu pre reguláciu sieťových odvetví vybavený.

GENERÁLNA PROKURATÚRA
Slovenskej republiky
Štúrova ulica č. 2
812 85 BRATISLAVA
18

JUDr. Ivan M i n á r
prokurátor

